

ELS NOMS DELS EMFITEUTES DE LA PIA ALMOINA DE LLEIDA (1409)

Prim BERTRAN ROIGÉ

La Pia Almoina de la catedral de Lleida fou una institució fundada vers el 1168 pel bisbe Guillem i adscrita a la canònica catedralícia amb la finalitat d'acollir els pobres, alimentar-los i subvenir a llurs necessitats més preemptòries. Amb el temps, les nombroses deixes i compres permeteren la formació d'un ampli patrimoni de béns immobles tant a l'interior de la ciutat com a la zona del seu redós. Sovint, les terres i les cases s'establiren amb contractes emfitèutics, a canvi de determinats censos fixos que els administradors de l'Almoina controlaven amb minuciositat.

L'estudi d'un dels capbreus d'aquests censos i rendes (el de 1409) m'ha fornit una relació important dels emfiteutes. Tots ells són habitants contemporanis de la ciutat o terme, encara que pels seus noms es pugui pensar en un altre origen. M'ha semblat adient donar-ne la relació completa tal i com apareixen en el document original localitzat a l'Arxiu de la Paeria (Almoina, Capbreus, reg. 1404). Crec interessant considerar els prenomes i la seva distribució percentual per als 199 casos enregistrats. Ensem ho compararé amb el percentatge fixat per a la mateixa ciutat en el fogatjament del 1491 (BERTRAN, P.: *Notes de demografia i onomàstica lleidatanes de finals de l'edat mitja. El fogatge del 1491*, "Acta Mediaevalia", 1 (1980), p. 143-171).

L'ús de prenomes més sovintejats i les seves freqüències són:

NOMS	Ocurrencies	% 1409	% 1491
Bernat	27	13,5	5,2
Pere	26	13,0	15,7
Joan	16	8,0	21,7
Guillem	16	8,0	2,8
Domènec	14	7,0	0,8
Jaume	12	6,0	5,3
Ramon	10	5,0	1,2
Arnau	8	4,0	0,8
Bartomeu	8	4,0	5,8
Berenguer	8	4,0	0,9
Miquel	5	2,5	4,8
Simó	5	2,5	—

Antoni	4	2,0	6,2
Ferrer	4	2,0	—
Francesc	4	2,0	5,9
Llorenç	4	2,0	1,7
Mateu	3	1,5	1,9
Nicolau	3	1,5	—
Pasqual	3	1,5	—

La resta són noms purament testimonials en la nostra relació. Així, surten amb només una ocurrència: Agustí, Aparici, Ermengol, Benages, Borràs, Claverol, Esteve, Massanet, Nadal, Pau i Salvador.

Els noms femenins, per ordre d'ocurrències són: Maria (5), Antònia, Esclaramonda, Domenja, Ferrera, Isabel, Joana, Maciana, Mercera, Miquela i Ramoneta (tots amb només 1 ocurrència).

A part, trobem els noms de jueus i jueves: Astruga, Isaac i Salomó, tots ells només constatats una vegada.

No sé fins a quin punt pot ser representativa la mostra del capbreu; en qualsevol cas dóna una situació força diferent de la que vaig poder constatar per a les acaballes del segle XV en l'ús dels principals prenom masculins.

Salamó Piera	Lorenç Truyllols
Borthomeu Quexalós	Domingo de Buldú
Berenguer Moragues	Domingo Perelló
Francesch del Bosch	Domingo Salvador
Simó Pocullull	Johan del Bosch
Bernat Penys	Miquel de Noya
Berenguer de Lasquarre	Domingo de Payllargues
Johan de Fina	Mercera, na
Ramon Tholosa	Bernat de Sent Iust
Jachme de Ligalbé	Lorenç Pere
Ramon Tholosa	Domingo Castelló
Berenguer Burro	Anthoni Calbet
Ramon Tholosa	Domingo Bertran
Salvador Bernat	Guillem Pastor
Pere Riquart	Johan Moyet
Ramoneta, vídua de Ramon de Ligalbé	Bernat del Bosch
Nadal Carbonell	Anthoni de Llaguarrés
Pere Pastor	Bernat d'Aguilar
Armengou Sentiu	Bernat Terrés
Anthònia, vídua d'en Pere Vidal	Paschual del Camp
Borthomeu de Bena	Francesch Savartés
Bernat Bosch	Içach Rimoch
Miquela, muller de Domingo Romero	Arnau Moliner
Jachme d'en Arnau	Borthomeu Litera
Borthomeu Conill	Arnau de Sent Climent

Agostí Soler
Ramon Pellfort
Pere Royg
Domingo Viles
Anthoni Gay
Johan de Camporrells
Nicholau Claver
Berenguer Rossell
Pau Gili
Pere Maestre
Pere de la Natja
Guillem de la Mora
Guillem de Tautavull
Arnau Martí
Miquel Barruffo
Pere Guillem
Johan Amat
Bernat Serra
Ferrer de Lemignana
Simó Sartre
Simó Pocullull
Guillem de Reus
Perico Cardona
Bernat Cornudella
Guillem Antich
Domingo Vicent
Simó Pocullull
Domingo Vicent
Miquel d'Acaniç
Pere Royg
Matheu Gaçoll
Simó Bolós
Jachme Corts
Pere de Montgay
Pere Ledó
Berenguer de Ruffes
Francesch Posa
Matheu d'Osó
Domenja, na
Ferrer de Florejachs
Borthomeu de Florejachs
Bernat Spígoll
Bernat Soliva
Bernat d'Avinyó
Guillem de Florejachs
Ramon Spígoll

Pere Spígoll
Maria de Florejachs
Maria, filla de na Barthomeua
Jachme de Botarell
Borthomeu de Vilamajor
Pere de Saura
Jachme Florejachs
Bernat d'Alins
Arnau Borrelles
Guillem Barceló
Esteve de Vilamajor
Arnau de Vilamajor
Ferrer Bonet
Jachme Bonet
Guillem Amigó
Asclaramonda, vídua de Ferrer de
Çudanell
Johan Cirera
Astruga, n'
Bernat Segaló
Bernat d'Orrit
Jachme Caliu
Llorenç de Penavera
Pere Pradell
Pere Riquart
Bernat de Belver
Miquel Çabater
Pere d'Aran
Maçanet, en, convers
Bernat Penys
Benages Spinal
Guillem Albi
Pere Cescases
Berenguer de Lasquarre
Pere Royg
Bernat Nogués
Domingo Vicent
Jachme Claramont
Ramon Gostantí
Pere Rossell
Bernat de Vilamajor
Arnau Lorenc
Johan d'Anglesola
Anthoni Just
Borraç, en
Ferrer Barceló

Bernat Pascuet
Pere Guaytes
Guillem Corçà
Pere Maylloll
Berenguer de na Arsèn
Guillem Ros
Domingo Baró
Paschual del Camp
Johan del Camp
Pere de la Serra
Paschual del Corral
Johan de Tamarit
Domingo de Bonmas
Bernat Alguer
Ramon Vidal
Bernat d'Orrit
Maria, na
Domingo de Melons
Borthomeu Cuniy
Ramon Canet
Borthomeu Canet
Francesch de Fontova
Miquel Coxí
Pere Fuster
Nicholau Francès
Maria, na
Bernat Çarroqua
Ramon Bonjorn
Domingo de Barberà
Maciana, na
Berenguer Ferrer
Ramon Bayner
Pere Serena
Pere Urgellés
Domingo de Viacamp
Johan Desprats
Johan Puçoll
Claveroll, en

Johan Pujades
Guillem Royg
Nicholau Amat
Arnau Lena
Domingo Guissot
Ysabell, na
Bernat Boiyx
Maria, na
Bernat Sanforès
Johan Sales
Jachme Bonet
Guillem Gaçol
Simó Garcia
Simó de Pugvert
Arnau de Llaguarrés
Jachme Vaquer
Pere d'Aran
Pere Pinyoll
Jachme Nadal
Bernat Julià
Matheu d'Albesa
Bernat Movell
Aparici Bovet
Bernat Gual
Pere Rossell
Ramon de Campabadal
Berenguer Pertusa
Guillem Çanuy
Johana, na
Johan Gilabert
Ferrera, na
Guillem de Reus
Guillem Vidal
Johan Ferrer
Johan d'Avinçada
Jachme Çagual
Lorenç de Copons
Borthomeu Ros